

EFOP-1.10.1-VEKOP-16-2016-00001 „Ápoló tanulók részére pályaválasztást támogató ösztöndíjas program”

A szakdolgozói utánpótlás kihívásai

Dr. Páva Hanna
főigazgató-helyettes
ÁEEK EFF

2020. február 18.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A szakdolgozók utánpótlását, munka- és életkörülményeit javító projektek

Egységes ápolási eszközpark kialakítása

EFOP-2.2.0-16-2016-00003

8 Mrd Ft

Egészségügyi szakellátók szállóinak fejlesztése

EFOP-2.2.0-16-2016-00001

8,5 Mrd Ft

Skill laborok fejlesztése

EFOP-4.2.2-16-2017-00001

8 Mrd Ft

Felzárkóztató egészségügyi ápolói szakképzési programok

EFOP-3.8.1-14-2015-00001 (69 helyszín, 800 fő)

1,8 Mrd Ft

Ápoló tanulók részére pályaválasztást támogató ösztöndíjas program, EFOP-1.10.1-VEKOP-16-2016-00001

4,4 Mrd Ft

Ápoló tanulók részére pályaválasztást támogató ösztöndíjas program, EFOP-1.10.1-VEKOP-16-2016-00001

Pályázati lehetőség érettségire épülő, iskolarendszerű OKJ szakképzésben résztvevő, nappali tagozatos tanulók számára

- ✓ Havi 40 000 Ft ösztöndíj
- ✓ Mentori támogatás

CÉL:

- 3200 fő bevonása
- 2900 szakdolgozói álláshely betöltése közfinanszírozott egészségügyi szolgáltatóknál

A szakdolgozók létszáma (2019. november)

Alapnyilvántartás: 256 056 fő (65 év alatt kb: 223 000 fő)

Működési nyilvántartás (egészségügyben dolgozók): 107 664 fő

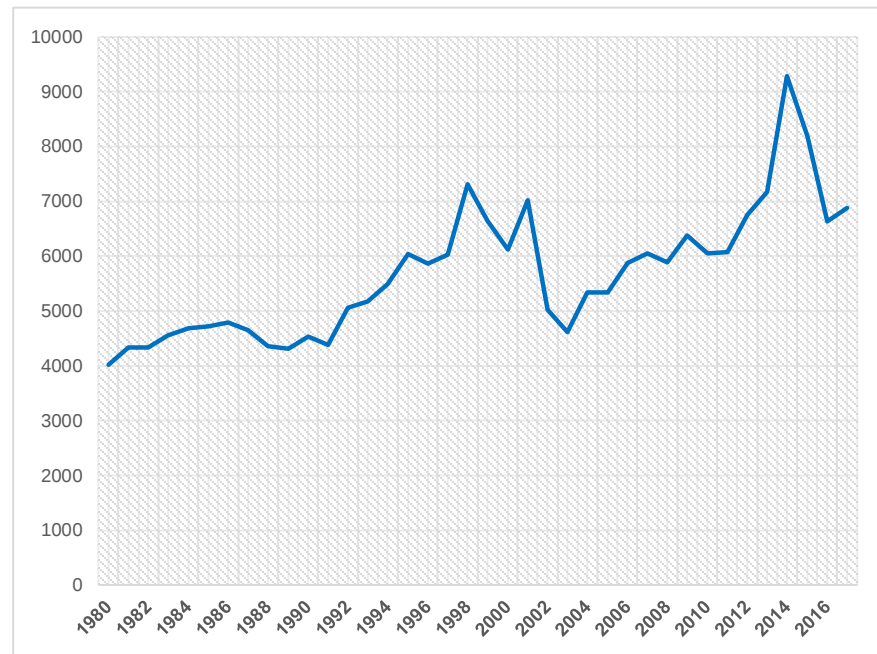
- Nem a magyar egészségügyi ágazatban dolgozók:
 - Rokon ágazatban elhelyezkedők (pl.: szociális területen)
 - Egészségügyi pályát elhagyók
 - Külföldön munkát vállalók
 - Nyugdíjasok

Cél:

- **Utánpótlás** biztosítása
- A szakdolgozók **megtartása** egészségügyi ágazaton belül

Az első egészségügyi szakképzésüket szerző szakdolgozók létszáma

Időszak	Első alkalommal egészségügyi szakképesítést szerző szakdolgozók száma évente átlagosan
1980-1989	4500
1990-1999	5700
2000-2009	5800
2010-2018	7100

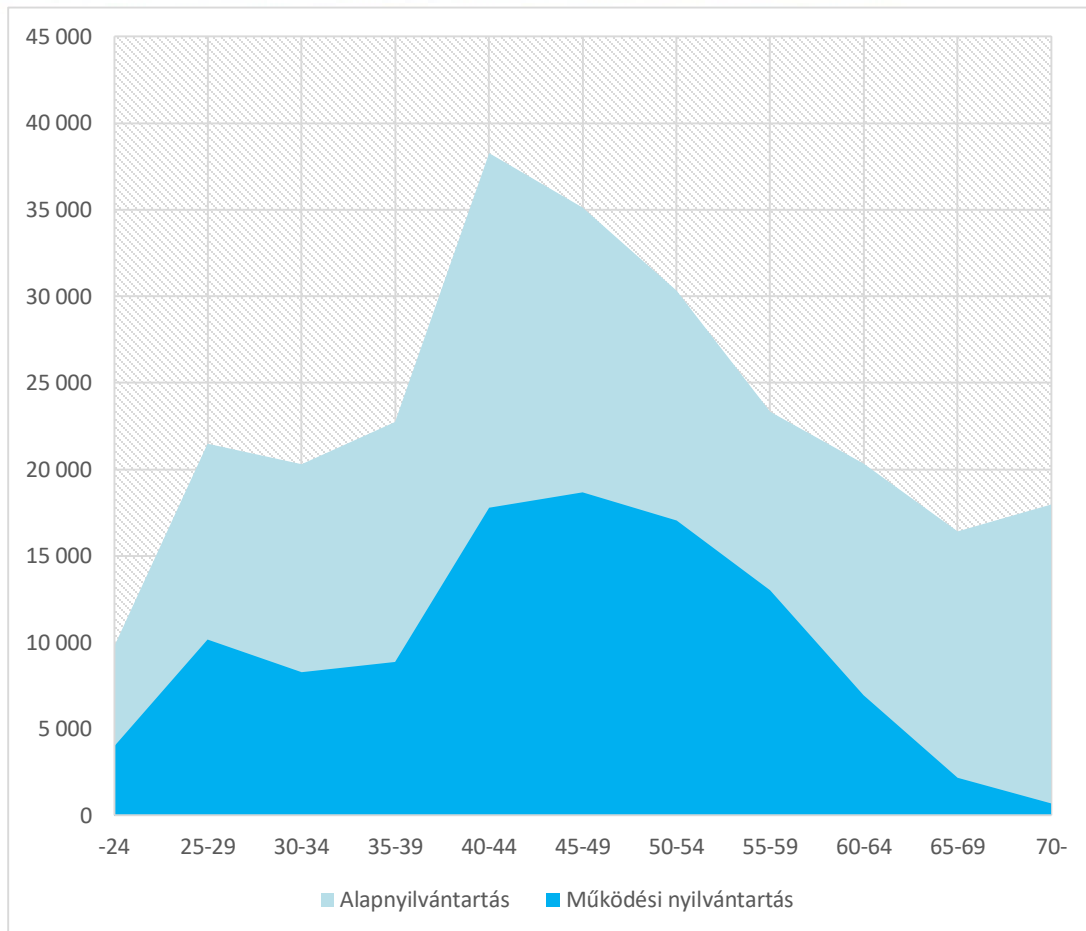
Hányan maradnak hosszú távon az egészségügyi ellátórendszerben?

Az első egészségügyi szakképzésüket szerző szakdolgozók a működési nyilvántartásban

Időszak	Első alkalommal egészségügyi szakképesítést szerző szakdolgozók száma évente átlagosan	Első alkalommal egészségügyi szakképesítést szerző szakdolgozók száma (fő)	Működési nyilvántartásban 2018-ban szerepel	Működési nyilvántartásban szereplők aránya
1980-1989	4500	45 000	23 500	52 %
1990-1999	5700	57 000	30 000	53 %
2000-2009	5800	58 000	20 000	34 %
2010-2018	7100	63 900	26 200	41 %
2010-2019 (becslés)	7100	71 000	29 000	41 %

Az alapnyilvántartásban szereplő és működési nyilvántartással rendelkező szakdolgozók aránya – 2019. november 30.

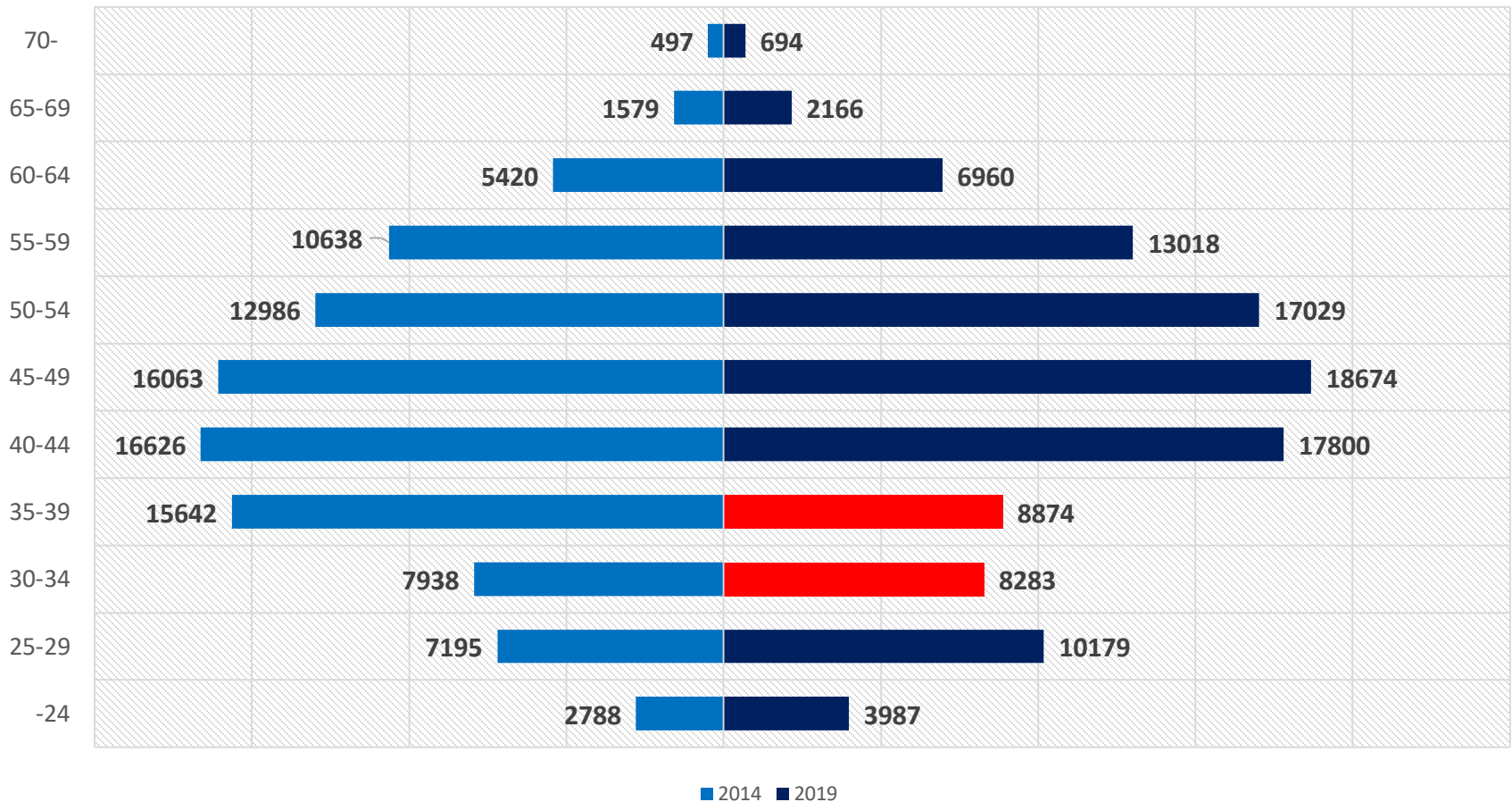
Korcsoport	Alapnyilvántartás	Működési nyilvántartás	Arány
-24	9 776	3 987	41%
25-29	21 498	10 179	47%
30-34	20 302	8 283	41%
35-39	22 743	8 874	39%
40-44	38 266	17 800	47%
45-49	35 124	18 674	53%
50-54	30 309	17 029	56%
55-59	23 332	13 018	56%
60-64	20 331	6 960	34%
65-69	16 396	2 166	13%
70-	17 979	694	4%
Összesen	256 056	107 664	42%

Érvényes működési nyilvántartással rendelkező szakdolgozók száma 2010 és 2019. november között

Korcsoport	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 nov.	Létszám- különbség 2010 és 2019 nov. között
- 29	9140	9355	9 305	9 729	10 464	11 044	12 038	13 149	14 217	14 166	5 026
30-39	27 701	28 104	26 477	26 000	24 456	21 998	20 378	19 405	18 153	17 157	-10 544
40-49	28 982	30 863	30 926	32 461	33 954	34 298	35 788	37 287	37 326	36 474	7 492
50-59	20 818	22 836	23 264	24 182	24 419	23 869	25 404	27 466	28 733	30 047	9 229
60-69	4 166	4 371	5 252	6 262	7 092	6 978	7 498	8 433	8 690	9 126	4 960
70-	183	248	338	432	501	448	504	578	665	694	511
Összesen	90 990	95 777	95 562	99 066	100 886	98 635	101 610	106 318	107 784	107 664	16 794

A szakdolgozók korcsoportos megoszlása a működési nyilvántartásban

2014.

2019. nov.

Külföldre történő migráció

A szakképesítésük külföldön történő elismerése céljából hatósági bizonyítványt kérő szakdolgozók száma

Kategória (végzettség dátuma és állampolgárság szerint)		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Összes létszám:		387	411	633	655	680	707	631	566	494	478
I.	Hatósági bizonyítványt kérő frissen végzett külföldi állampolgárságú szakdolgozók	5	4	7	11	51	68	49	69	125	106
II.	Hatósági bizonyítványt kérő magyar állampolgárságú szakdolgozók száma	382	410	628	644	629	639	582	497	369	372

A hatósági bizonyítványt kérők száma a szakdolgozók esetében (az orvosokkal ellentétben) félrevezető lehet az ágazatot elhagyók bemutatására, mivel

- a hatósági bizonyítványt kérők létszámának az alap- és működési nyilvántartásban szereplők létszámaihoz viszonyított aránya (0,5% alatti)
- a szakdolgozók külföldön egyéb (pl.: szociális) területen is vállalhatnak munkát, vagy
- elhelyezkedhetnek az egészségügyi ágazattól eltérő szektorban is

A hatósági bizonyítványt kérő, valamint a működési nyilvántartásuk megújítását nem kérő szakdolgozók korcsoport szerinti megoszlása 2010 és 2018 között

Korcsoport	Hatósági bizonyítványt kérők		Meg nem újítók	
	Létszám	Megoszlás	Létszám	Megoszlás
-24	215	4,50%	32	0,06%
25-29	772	16,15%	3 561	7,22%
30-34	780	16,32%	5 416	10,98%
35-39	942	19,71%	6 439	13,06%
40-44	899	18,81%	6 128	12,43%
45-49	649	13,58%	5 005	10,15%
50-54	386	8,08%	4 242	8,60%
55-59	108	2,26%	6 160	12,49%
60-64	25	0,52%	8 566	17,37%
65-69	4	0,08%	2 734	5,54%
70-	0	0,00%	1 028	2,08%
Összesen	4780	100,00%	49 311	100,00%

Intézményi felmérések

Az adatok megküldése lehetőséget biztosít az intézményi igények megjelenítésére

- az ágazati döntéshozatalt alátámasztó adatok, információk között
- a pályázati döntéshozatal során
- a képzési portfólió összeállításában

Diplomás szakdolgozók létszámát érintő felmérés

A fekvőbeteg és egyes járóbeteg ellátást nyújtó intézmények diplomás szakdolgozói ellátottsága

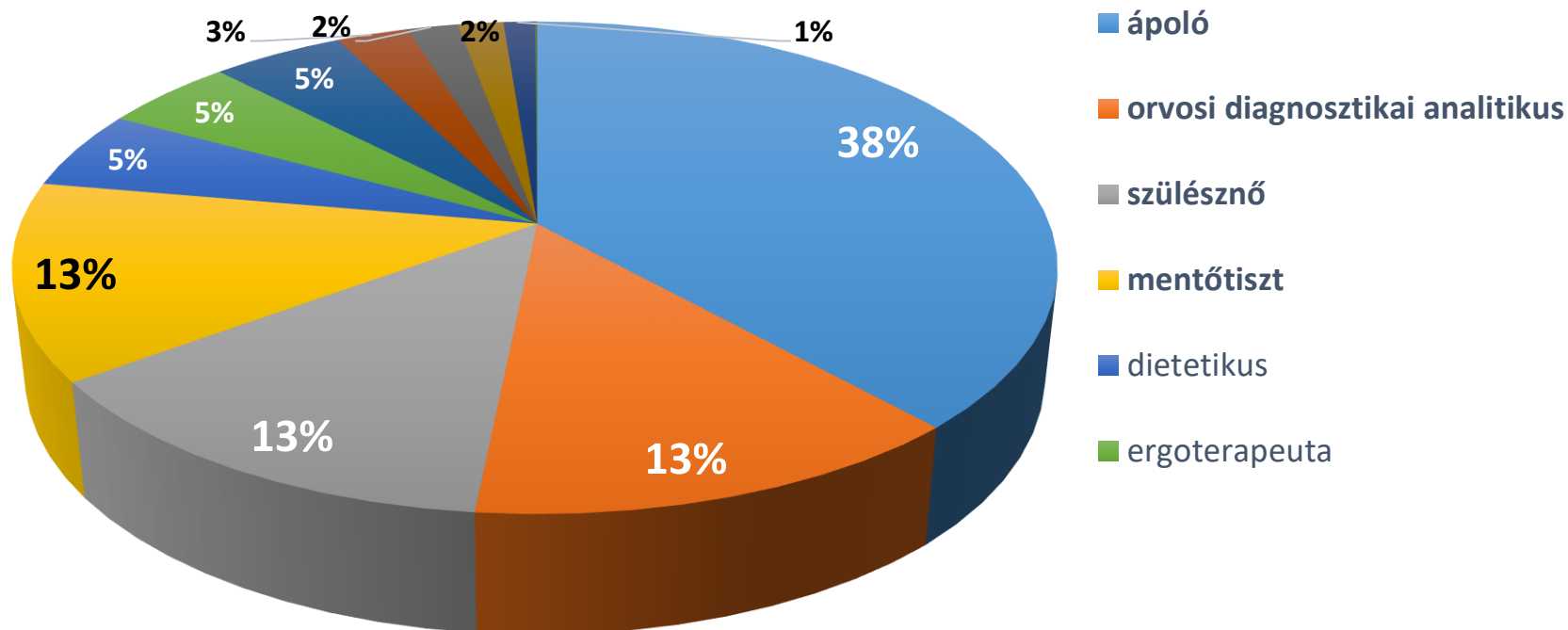
- A vizsgálat ideje: 2019. február.
- Megkeresett intézmények száma: 172 közfinanszírozott egészségügyi szolgáltató, melyből **135 intézmény (74 %)** válaszolt (fekvő: 96 fekvő, járó: 39).

A válaszadók intézményekben kerül foglalkoztatásra a megkeresett intézmények által foglalkoztatott **szakdolgozók 93%-a**.

A vizsgálat eredménye (becslés a megkeresett intézmények teljes körére):

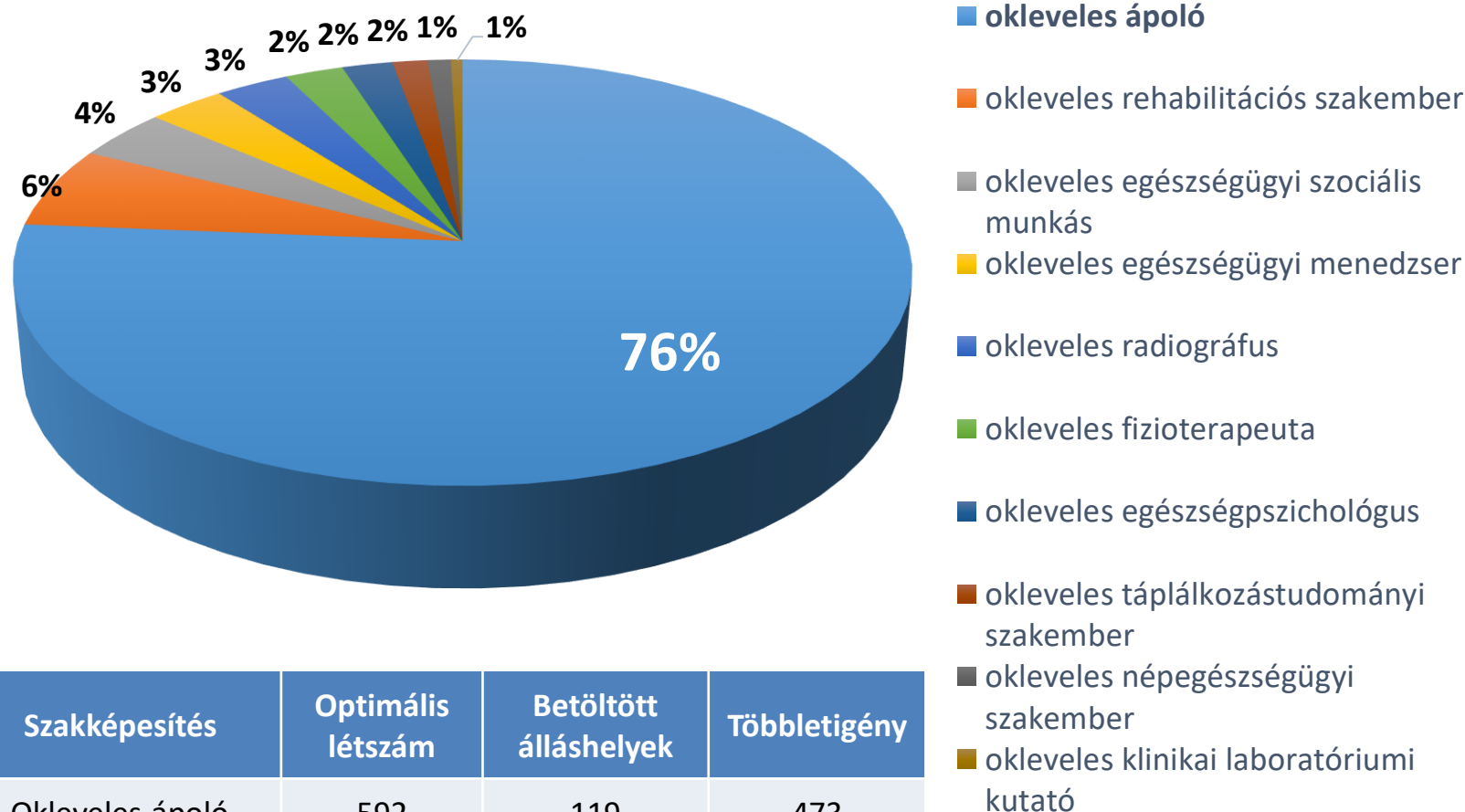
Szint	Optimális működéshez szükséges létszám	Betöltött álláshelyek száma	Arány
Alapképzés (BSc)	11 490	10 342	90%
Mesterképzés (MSc)	1 047	427	41%

A felsőoktatási alapképzést végzett egészségügyi szakdolgozói igény megoszlása a vizsgált intézményi körben

Szakképesítés	Optimális létszám	Betöltött álláshelyek	Többletigény
ápoló BSc	4 669	4 233	436
szülésznő	610	459	151
orvosi diagnosztikai analitikus	887	736	151
mentőtiszt	1 112	965	147

A felsőoktatási mesterképzést végzett egészségügyi szakdolgozói igény megoszlása a vizsgált intézményi körben

A középfokú szakdolgozók létszámát érintő felmérés

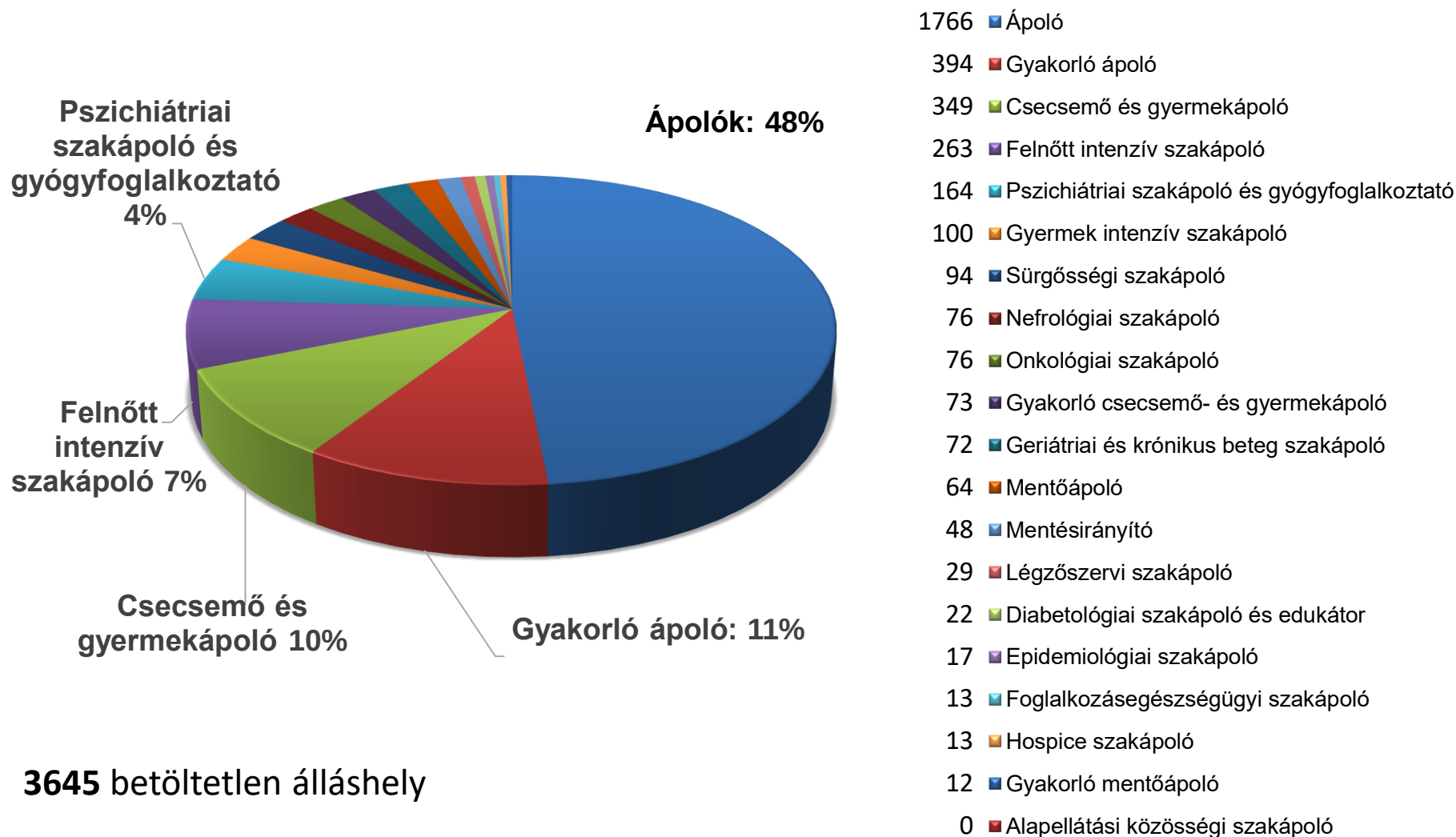
A fekvőbeteg és egyes járóbeteg ellátást nyújtó intézmények diplomás szakdolgozói ellátottsága

- A vizsgálat ideje: 2019. június
- Megkeresett intézmények száma: 312 közfinanszírozott egészségügyi szolgáltató, melyből **247 intézmény (79 %)** válaszolt

A vizsgálat eredménye:

Szakképesítés csoport	Optimális működéshez szükséges létszám	Betöltött álláshelyek száma	Arány	Üres álláshelyek száma
Ápoló	37 048	31 020	84%	3 645
Asszisztens	16 675	14 924	90%	1 184
További szd. szakkép.	5 938	4 854	82%	421
Összesen	59 660	50799	85%	5 250

Betöltetlen álláshelyek megoszlása az ápolás területéhez kapcsolódó szakképesítések tekintetében

Az optimális működéshez szükséges és a betöltött álláshelyek száma az ápolás területéhez kapcsolódó szakképesítések tekintetében

Megye	Optimális működéshez szükséges álláshelyek száma	Betöltött álláshelyek száma	Arány
Bács-Kiskun	1 223,75	1 077,88	88%
Baranya	1 781,67	1 453,70	82%
Békés	1 275,51	1 176,00	92%
Borsod-Abaúj-Zemplén	2 850,17	2 715,40	95%
Budapest	8 582,60	6 264,87	73%
Csongrád	1 764,35	1 609,00	91%
Fejér	1 310,74	1 164,88	89%
Győr-Moson-Sopron	1 523,14	1 234,84	81%
Hajdú-Bihar	2 617,20	2 113,33	81%
Heves	637,80	563,50	88%
Jász-Nagykun-Szolnok	1 229,76	1 087,18	88%
Komárom-Esztergom	994,40	850,00	85%
Nógrád	789,37	748,00	95%
Pest	3 409,39	2 680,10	79%
Somogy	1 219,43	1 046,25	86%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1 785,27	1 728,50	97%
Tolna	737,80	675,63	92%
Vas	721,26	634,71	88%
Veszprém	1 471,83	1 267,40	86%
Zala	1 122,17	929,10	83%
Összesen	37 047,61	31 020,25	84%

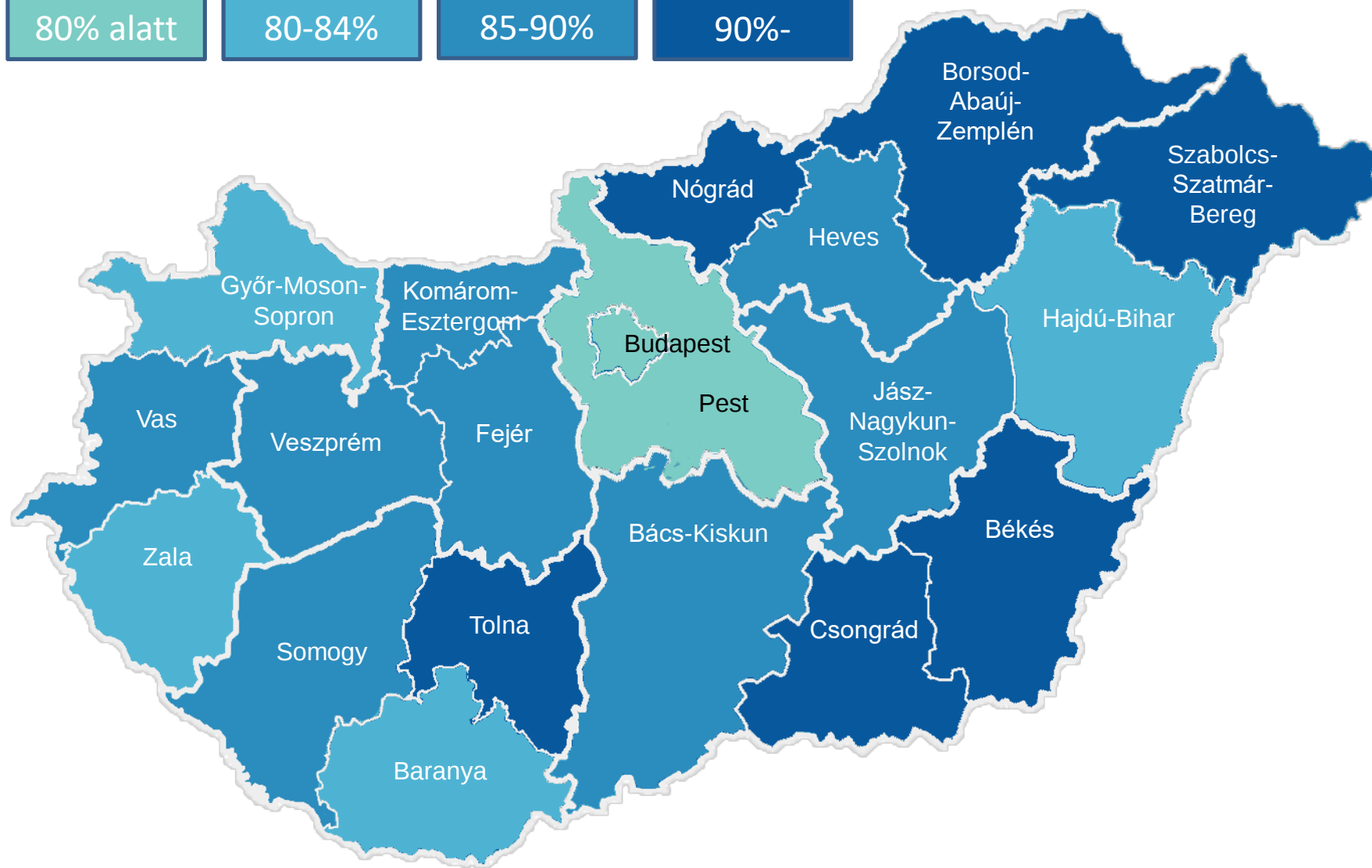
Az betöltött álláshelyek aránya az optimális működéshez szükséges álláshelyekhez viszonyítva az ápolás területéhez kapcsolódó szakképesítések vonatkozásában

80% alatt

80-84%

85-90%

90%-

Ápoló hiányterületek az intézményi visszajelzések alapján I.

Ssz.	Szakképesítés	Intézmények száma, melyek hiányterületként azonosították	EFOP támogatott
1	Ápoló	80	*
2	Felnőtt intenzív szakápoló	42	
3	Sürgősségi szakápoló	33	
4	Csecsemő és gyermekápoló	31	*
5	Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató	26	
6	Geriátriai és krónikus beteg szakápoló	22	
7	Gyakorló ápoló	21	*
8	Epidemiológiai szakápoló	17	
9	Gyermekek intenzív szakápoló	17	
10	Diabetológiai szakápoló és edukátor	13	
11	Nefrológiai szakápoló	12	
12	Légzőszervi szakápoló	11	
12	Onkológiai szakápoló	11	
14	Hospice szakápoló	8	
15	Foglalkozásegészségügyi szakápoló	7	
16	Gyakorló csecsemő- és gyermekápoló	4	*
17	Alapellátási közösségi szakápoló	2	
18	Mentőápoló	1 (OMSZ)	*
19	Gyakorló mentőápoló	0	*
20	Mentésirányító	0	*

Ápoló hiányterületek az intézményi visszajelzések alapján II.

➤ **A felmérés során**

- az ápoló szakképesítést 19 megyében
 - a csecsemő- és gyermekápoló szakképesítést 14 megyében
- sorolták az intézmények a 7 leginkább hiányterületként azonosított ápolói szakterületek közé.

➤ **A kapott válaszok szerint a hiányszakmaként történő azonosítás indokai:**

- meghirdetett álláshelyek sikertelen betöltése, utánpótlás hiánya
- szakápolói képesítés megszerzésére a bértábla nem motivál
- a túlzott leterheltség miatt népszerűtlen a szakma
- az új szakdolgozók képzési hajlandósága kisebb
- képzési lehetőségek hiánya

Következtetések, javaslatok

- **Ápoló Ösztöndíj Program indítása hazai forrásból**
- **Célzott szakápoló/szakasszisztens képzés támogatása, ösztöndíjjal, foglalkoztatási kötelezettséggel**
- **Bérfejlesztés folytatása**
- **Képzési lehetőségek biztosítása**
- **Tananyag/Tankönyv/Jegyzet biztosítása**
- **Egészségügyi szaktanár képzés**
- **Egészségügyi gyakorlatvezetők képzése**
- **Az Ápoló (55 OKJ) szakképzettség beszámítása a BSC ápoló képzésbe**
- **Szakdolgozói licenc képzés, vizsga, licencpótlék bevezetése**
- **Szervezeti kultúra fejlesztés, munkakörülmények javítása**

**Köszönöm az
együttműködést!**

pava.hanna@aeek.hu

